

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : บทบาทของผู้นำองค์กรชุมชนในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดบนพื้นที่สูง
: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านหนองหอยเก่า อำเภอแมริม
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน เศรษฐา เศรษฐีธ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธ์สุรย์ ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัน อุนมานราชธน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงบทบาทขององค์กรชุมชน และภาวะผู้นำ
องค์กรชุมชน ที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยา
เสพติดบนพื้นที่สูง รวมทั้งเพื่อหาแนวทางในการกระตุ้นและเร่งรัดให้ชุมชนให้ความสำคัญต่อการแก้ไข
ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนกำหนดบทบาทของทางราชการในการที่จะสนับสนุน
องค์กรชุมชนในการร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างถูกต้อง

ผลการศึกษา พบว่า การเสริมสร้างความแข็งแกร่งและแรงต้านทานของชุมชนชาวเขาต่อ
การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง แนวคิดนี้เน้นที่การนำ
“องค์กรชุมชน” และการปรับบทบาทและวิสัยทัศน์ของผู้นำชุมชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการ
แพร่ระบาดของยาเสพติด และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินการ
แก้ไขปัญหามาและกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงสภาพปัญหาาร่วมกันของชุมชน โดยการแสดงบทบาทผู้

นำชุมชนในทุกรูปแบบ เพื่อให้สมาชิกของชุมชนยอมรับด้วยตนเองว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นปัญหาของชุมชนที่จะต้องร่วมกันเข้าจัดการแก้ไขอย่างเป็นกระบวนการ และใช้เทคนิควิธีที่คิดค้นขึ้นเองตามความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่เหมาะสม โดยมีความร่วมมือสนับสนุนและประสานงานของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ

ในกรณีศึกษาบ้านหนองหอยเก่า ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยเฉพาะฝิ่นและเฮโรอีน มีทั้งการค้าและเสพยาเสพติด มีกลุ่มผู้ติดยาเสพติดซึ่งเป็นชาวเขาเผ่าม้งทั้งผู้อยู่ในวัยแรงงานและเยาวชน โดยมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเกิดปัญหาที่สะสมมาเป็นเวลานานผู้นำชุมชนซึ่งได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มผู้เฒ่าก่อการได้รวมตัวกันและกระตุ้นเตือน ปลุกเร้าให้ชุมชนได้สังเกตเห็นปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีมาเป็นเวลานาน โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ตามเทคนิคและวิธีการของชุมชนเอง ภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมูลนิธิโครงการหลวง การดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวของผู้เฒ่าและผู้ริเริ่มได้รับการตอบสนองจากมูลนิธิโครงการหลวง และจากชุมชนจนสามารถแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดของหมู่บ้านได้ภายในระยะเวลาเพียง 3 - 4 ปี กล่าวได้ว่าบ้านหนองหอยเก่า เป็นหมู่บ้านชาวเขาที่สามารถแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยองค์กรชุมชนได้อย่างเด็ดขาดจนกลายเป็นหมู่บ้านที่ปลอดผู้ติดยาเสพติด และไม่มี การปลูกพืชเสพติดอีกเลย ทั้งนี้ก็ด้วยการแสดงบทบาทของผู้เฒ่าผู้นำชุมชนในการแก้ไข ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในรูปแบบที่เหมาะสมกับชุมชนและการมีวิสัยทัศน์ใหม่ ๆ ต่อการแก้ไขปัญหายาภายใต้ การสนับสนุนขององค์กรชุมชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน

Independent Study Title : Roles of People's Organization Leaders in Coping with
the Spread of Drug Problems on Highland
: A Case Study of Ban Nong Hoy Kao, Amphoe
Mae Rim, Changwat Chiang Mai

Author : Mr. Sedthar Sedthreedom

M.A. Political Science

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr.M.L.Bhansoon Ladavalaya	Chairman
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
Assist. Dr. Tanun Anumanrajadhon	Member

ABSTRACT

The objectives of this research are to study the role of people's organization and the leadership of this organization contributing to the success in preventing and solving the prevalence of drugs on the highlands. It also aims at seeking ways to stimulate and arouse the community to realize how important the drugs eradication is as well as to determine the government role in supporting people's organization in jointly solving the drugs problem more effectively.

The study reveals that re-enforcement of the strength and resistance of the hilltribe community to solve problems concerning drug prevalence in their community is highly important. It stresses the use of the "people's organization" and the role adjustment of the community leaders and their vision concerning the new and more innovative direction towards eliminating the spreading and prevalence of drugs in the community. It also reflects the efforts put forth by the community to realize the mutual problems shared by the community as a whole by demonstrating the possible role which can be partaken by

the different levels of leaders in order to bring the members of the community to accept that drug prevalence and the problems that follow drug abuse must be dealt with systematically. There also demonstrates the use of newly invented techniques that embraces beliefs, customs and traditions in a community. This can be done through the cooperation, coordination and support from the government agencies, N.G.O.s, and private sectors.

The study done at the Ban Nong Hoy Kao village of sub-district Mae Ram, Mae Rim District in Chiang Mai indicates the village has a history of having major problems concerning drugs, especially opium and heroin. The problems involve both drug trafficking and drug abuse. The drug addicts consist of young adults and teenage Hmong villagers who constitute the main labor force, and the problems had a tendency to escalate. When the problems builds up and become more serious with passing time, the community leader, namely the village chief or the "Phu Yai Ban" and a concerned group of people got together to encourage and motivate the community to realize the existing and growing problem of drugs among themselves. They have organized various and different ways to deal with the situation using the community's own way and techniques, with supervision and support of the government agencies, N.G.O.s, and private sectors, especially from the Royal Project who responded enthusiastically to the idea. The methods and procedures as practiced by the village leaders and the special committee of concerned village members also received good response from the community and have tremendously helped in solving the drug problems in this particular village within 3 to 4 years. It can be said that the Ban Nong Hoy Kao village is a hilltribe village that accomplished in eliminating drugs within their own community till it became a drug-free village with no further planting of opium and drug trafficking. It was accomplished through methods and procedures that stem from and appropriately blend in with the community's customs and way of life with new vision concerning ways to deal with drug problem in hilltribe villages, through the support of the "people's organizations", government agencies, N.G.O.s, and private sectors.